

CEDEFOP

REFERNET

LIETUVA
LITHUANIA

INFORMACINIS BIULETENIS NR. 94/ 2012 M. RUGSĖJIS

➤ Naujienos

Į profesines mokyklas šiemet priimta per 19 tūkst. mokinių

Šiemet, kaip ir praėjusiais metais, profesinio mokymo sistema viršijo mokinių priėmimo užduotį. Profesijos ketina mokytis 19 680 merginų ir vaikų - trimis šimtais daugiau negu buvo planuota. Beveik 9 tūkst. priimtųjų pasirinko profesines mokyklas jau turėdami brandos atestatus, o 800 turi ir aukštąjį išsilavinimą.

„Jau keleri metai profesinio mokymo įstaigos sulaukia daug stojančiųjų, tarp jų didėja baigusiujų vidurines mokyklas skaičius, - sako švietimo ir mokslo viceministras Vaidas Bacys. - Jaunimo požiūrį į praktinio išsilavinimo naudą, manau, nulėmė profesinio pastaraisiais metais mokymo sistemoje įvykusios permainos. Sparčiai atnaujinama mokymo bazė, glaudus bendradarbiavimas su darbdaviais, galimybė dirbti su naujausia įranga ir įsidarbinti.“

Pasak viceministro, profesinio mokymo patrauklumą didina ir sudarytos palankios sąlygos geriausiems mokiniams stoti į panašios krypties studijų programas aukštosiose mokyklose.

Šiemet tarp populiariausių profesijų buvo automechanika, statybos apdaila, paslaugų srities profesijos – pardavėjai, padavėjai ir barmenai. Stojančiųjų susidomėjimo sulaukė naujos profesijos – kaimo turizmas, žirgininkystė.

Lyderiai tarp profesinių mokyklų, gerokai daugiau pirmakursių negu buvo planuota sulaukė: Kauno socialinių paslaugų ir statybos verslo darbuotojų profesinio rengimo centras (planas 350, priimta 534), VŠĮ Elektrėnų profesinio mokymo centras (planas 350, priimta 491), Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centras (planas 320, priimta 410), Kauno ryšinių mokykla (planas 250, priimta 310) ir kt.

Mažiau mokinių rinkosi žemės ūkio, amatų profesijas. Pavyzdžiui, Skuodo kaimo verslų, amatų ir paslaugų mokyklą pasirinko tik 29 mokiniai, Bukiškių žemės ūkio mokyklą – 69.

Šiuo metu Lietuvoje veikia 79 profesinio mokymo įstaigos, jose mokosi per 46 tūkst. moksleivių. Profesinis mokymas yra nemokamas, pažangiems mokiniams mokamos stipendijos.

Bendrojo lavinimo mokyklų abiturientai profesinį išsilavinimą gali įgyti per vienerius ar pusantrų metų, o baigusieji 10 klasių ir siekiantys įgyti kvalifikaciją kartu su viduriniu išsilavinimu profesinėse mokyklose mokosi trejus metus.

Profesinio mokymo įstaigoje įgyta praktiška specialybė suteikia galimybę tęsti studijas kolegijose ar universitetuose. Profesinę kvalifikaciją turintis asmuo studamas į kolegijas papildomai gauna du balus, į universitetus – vieną, o baigiamojo kvalifikacinio egzamino įvertinimas gali atstoti vieną valstybinį egzaminą.

Visa informacija apie profesinių mokyklų programas, stojimo ir mokymosi sąlygas: <http://www.aikos.smm.lt>

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4085>

Europos profesinio mokymo įstaigų mokinių profesinio meistriškumo varžybose – ir Lietuvos profesinių mokyklų atstovai

2012 m. spalio 2-8 d. Belgijoje vyksiančiose „EuroSkills“ – Europos profesinio mokymo įstaigų mokinių profesinio meistriškumo varžybose – dalyvaus penki mokiniai iš Lietuvos profesinių mokyklų.

Tai geriausiai šalies ir tarptautiniuose konkursuose pasirodę kirpėjų, statybininkų, mechatronikos ir automobilių remonto profesijų mokiniai. Varžybose teisėjaus ir mūsų šalies ekspertai – Lietuvos profesijos mokytojai.

„EuroSkills“ Profesinio mokymo įstaigų mokinių profesinio meistriškumo varžybos – tai Europoje kas 2 metai rengiamos individualios ir komandinės varžybos, kuriose mokiniai varžosi demonstruodami savo teorines žinias ir profesinius įgūdžius sprendžiant įvairias praktines užduotis. Šių varžybų tikslas yra ne tik plėsti jaunuolių profesinius gebėjimus, bet ir populiarinti profesinį mokymą, skatinti siekti profesijos aukštumų.

Varžybas rengia Europos profesinių įgūdžių organizacija (*European Skills Promotion Organization*). Lietuva varžybose dalyvauja nuo 1998 metų.

2010 m. Lisabonoje vykusiose varžybose sidabro medaliu apdovanotas Vilniaus automechanikos ir verslo mokyklos absolventas Vitalijus Kabelis. Vaikinui taip pat suteiktas „Geriausio šalyje“ (*Best of the Nation*) titulas.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4103>

Pirmoji vieta tarptautiniame profesinio meistriškumo konkurse

Norvegijoje vykusiame tarptautiniame mėsininkų profesinio meistriškumo konkurse Utenos regioninio profesinio mokymo centro moksleivis Julius Paulavičius (mokyt. Ramunė Ražanskienė) laimėjo pirmąją vietą.

Konkursas vyko pagal iš anksto pateiktus metodinius nurodymus ir vertinimo kriterijus. Dalyviai turėjo greitai ir kokybiškai per nustatytą laiką paruošti keliolika pusgaminių. Konkurso vertinimo komisija, kurios sudėtyje buvo Norvegijos mėsininkų asociacijos prezidentas, Norvegijos švietimo ministerijos, mokytojų, mėsos perdirbimo įmonės atstovai, J. Paulavičiaus pagamintus pusgaminius įvertino geriausiai dėl jų ruošimo sudėtingumo, funkcionalumo, praktiško panaudojimo bei puikaus pristatymo.

Konkurse dalyvavo 5 šalių būsimieji mėsos perdirbimo pramonės darbuotojai iš Norvegijos, Danijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Lietuvai taip pat atstovavo Kauno maisto pramonės ir prekybos mokymo centro moksleivis Marius Zakarevičius.

Antroji ir trečioji vietos atiteko Norvegijos ir Danijos moksleiviams.

Tarptautinis profesinio meistriškumo konkursas organizuotas įgyvendinant Mokymosi visą gyvenimą programos Leonardo da Vinci partnerysčių projektą.

Švietimo ir mokslo ministerijos informacija: <http://www.smm.lt/naujienos/pranesimai.htm?id=4084>

Skelbiama 2012 metų suaugusiųjų švietimo savaitė

2012 m. lapkričio 19-25 d. Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacija skelbia tryliktąją suaugusiųjų švietimo savaitę „Kartų mokymasis kartu“.

Savaitė skiriama kartų solidarumo, mokymosi tęstinumo ir perimamumo idėjoms skleisti ir įgyvendinti: šeimoje, bendruomenėje, visuomenėje ir pačioje Lietuvos suaugusiųjų švietimo asociacijoje.

Tradiciškai Savaitės metu bus pažymimi projektai ir iniciatyvos, kuriais kuriama ir skatinama mokymosi tęstinumo ir kartų bendradarbiavimo kultūra.

Šių metų Savaitės atidarymo renginyje bus apdovanojamas Dvidešimtmečio andragogo vardo nusipelnęs suaugusiųjų mokytojas.

Daugiau informacijos: <http://www.lssa.smm.lt/index.php?id=281>

Prasidėjo pirmosios ilgalaikės mokytojų stažuotės

2012 m. rugsėjo mėnesį dvi dešimtys mokytojų pradėjo metų trukmės profesines stažuotes šalies universitetuose, įvairiose švietimo ir mokslo įstaigose. Tokios pirmą kartą rengiamos ilgalaikės apmokamos stažuotės – viena iš kvalifikacijos tobulinimo galimybių, įteisintų naujojoje Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcijoje. Jų metu mokytojams bus užtikrinamos visos socialinės garantijos, išsaugoma darbo vieta bei mokama stipendija.

Pedagogai pasirinko universitetines studijas Vytauto Didžiojo, Kauno technologijų, Lietuvos edukologijos, Šiaulių universitetuose bei švietimo įstaigose, įgyvendins savo numatytus kūrybinius projektus. Mokytojai tobulins ir gilins profesines kompetencijas, o priimančios įstaigos turės galimybę susipažinti su pedagoginio darbo aktualijomis.

Ilgalaikės stažuotės rengiamos Ugdymo plėtotės centrui vykdant ES paramos fondų remiamą projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“. Tai – didžiausias ir plačiausias mokytojams skirtas projektas. Per dvejus metus apie 70 pedagogų galės pasinaudoti vienerių ir pusės metų trukmės stažuotėmis Lietuvos ar užsienio šalių švietimo, mokslo, kultūros įstaigose bei įmonėse arba rinktis universitetines studijas, rengti metodines priemones, vadovėlius.

Per šį laikotarpį iš viso daugiau kaip 8 tūkst. pedagogų turės galimybę dalyvauti įvairiuose mokymuose.

Naujos Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcijos tikslas – suteikti reikšmingą postūmį pedagogo savarankiškumui bei iniciatyvai mokytis visą gyvenimą ir siekti geresnės ugdymo kokybės. Nauja koncepcija įtvirtina į individualius mokytojų poreikius orientuotų kvalifikacijos formų įvairovę.

Iki 2013 m. gruodžio mėnesio kas pusmetį švietimo ir mokslo institucijos bei švietimo projektus įgyvendinančios organizacijos gali teikti paraiškas stažuotės vietoms.

Būsimi kandidatai paskutinius metus ugdymo įstaigoje turi būti dirbę pilnu etatu ir turėti ne mažesnę nei 8 metų pedagoginio darbo stažą.

Informaciją rasite Ugdymo plėtotės centro internetinėje svetainėje <http://www.upc.smm.lt/>.

Pradėtos teikti teisininko konsultacijos mokykloms

Ugdymo plėtotės centre telefonu (8 5) 275 23 62 teikiama kvalifikuota teisinė pagalba Lietuvos mokykloms. Šiuo telefonu mokytojai, mokyklos vadovai, mokiniai, jų tėvai gali pasikonsultuoti su teisininku dėl visų bendruomenės narių teisių, pareigų bei atsakomybės.

Konsultuotis galima darbo dienomis nuo 8 val. ryto iki 17 val. vakaro, išskyrus penktadienį. Pastarąją dieną konsultacijos teikiamos iki 15.45 val.

Teisininkai konsultuoja tik su darbo teisiniais santykiais nesusijusiais klausimais.

Teisinės pagalbos ir konsultacijų teikimą mokyklų bendruomenėms inicijavo Švietimo ir mokslo ministerija, norėdama užtikrinti saugesnę aplinką mokyklose. Kurti nemokamos teisinės pagalbos modelį mokyklų bendruomenėms nutarė darbo grupė, kurioje dalyvavo mokyklų vadovai, asociacijų, mokytojų profesinių sąjungų, Vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos atstovai.

Panaši valstybės teisinės pagalbos mokykloms sistema veikia Didžiojoje Britanijoje.

Informaciją rasite Ugdymo plėtotės centro internetinėje svetainėje <http://www.upc.smm.lt/>.

Prasidėjo trečiasis Kodas Europass žaidimo etapas!

Jau trečią kartą „Kodas EUROPASS“ kviečia išbandyti savo jėgas kelionėje-viktorinoje apie Europą. Šis žaidimas – tai virtuali kelionė po Europą, kuriame moksleiviai ir studentai turės atsakyti ir į linksmus, ir į pakankamai keblius klausimus, susijusius su studijų, stažuočių ar darbo galimybėmis Europoje bei laimėti Europass įsteigtus prizus.

Dalyvauti žaidime „Kodas EUROPASS“ gali visi norintys svetainėje www.kodaseuropass.lt arba socialiniame tinkle „Facebook“ iki lapkričio 15 d. Daugiausia balų surinkusiems žaidėjams organizatoriai paruošė vertingus prizus ir suvenyrus.

Europass projektas yra svarbus tiek studentams, tiek baigusiems mokslus, tiek ieškantiems darbą Lietuvoje ir kitose Europos sąjungos šalyse. Standartizuoti dokumentai labai palengvina ne tik bendradarbiavimą tarp institucijų skirtingose šalyse, bet ir padidina jais besinaudojančiųjų galimybes aiškiai įvardyti savo kompetencijas.

Penki Europass dokumentai palengvina jų turėtojams savo kompetencijų, žinių ir kitos informacijos pateikimą. Tiesiogiai ir netiesiogiai su šiais dokumentais susiję žaidimo klausimai padeda žaidėjams suprasti, kaip šie dokumentai praverčia praktikoje ir kokiose situacijose jie ypač reikalingi. Rengiant Europass dokumentus, prisidėjo Europos Komisija, Europos Taryba ir UNESCO. Šių dokumentų naudojimą skatina daugelis ES institucijų, įskaitant specialią rekomendaciją išleidusį Europos Parlamentą.

Europass projektas ES šalyse pradėtas įgyvendinti nuo 2005 m. Šį projektą Lietuvoje įgyvendina Švietimo mainų paramos fondas.

Švietimo mainų paramos fondo informacija:

http://www.smpf.lt/lt/naujienos/programu_naujienos/prasidejo_kodas_europass_zaidimo_treciasis_etapas

Filmukai „Karjeros planavimo žingsniai“

Švietimo mainų paramos fondas (*Euroguidance* projektas) pristato 4 filmukų seriją „Karjeros planavimo žingsniai“. Filmukai skirti keturiems pagrindiniams karjeros planavimo etapams: 1. pažink save, 2. pasirink profesiją, 3. pasirink mokymosi kelią, 4. susirask darbą.

Šie informatyvūs ir nuotaikingi filmukai supažindina su svarbiausiais profesinio pasirinkimo klausimais. Filmukai pravers karjeros patarėjams kaip darbo priemonė, o kiekvienam besidominčiam profesinio pasirinkimo klausimais pateiks informaciją apie svarbiausius profesinio pasirinkimo aspektus.

Filmukus rasite *Euroguidance* projekto interneto svetainės skyrelyje „Metodinė medžiaga“, ir www.youtube.com portale.

Švietimo mainų paramos fondo informacija:

http://www.smpf.lt/lt/naujienos/programu_naujienos/filmukai_karjeros_planavimo_zingsniai

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Europos socialinio fondo agentūra kviečia teikti paraiškas finansavimui gauti pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos I prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ priemonę Nr. VP1-1.1-SADM-01-K „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse“

Priemonės tikslas: tobulinti darbuotojų ir vadovų kvalifikaciją, žinias ir gebėjimus įmonėse, didinti darbuotojų gebėjimus prisitaikyti prie įmonės reikmių ir darbo rinkos pokyčių.

Priemonės remiamos veiklos sritys: įmonių darbuotojų ir vadovų mokymai ir kvalifikacijos tobulinimas (mokymas, suteikiantis ir tobulinantis kvalifikaciją, specializuotas profesines žinias ir įgūdžius, bendruosius įgūdžius).

Galimi pareiškėjai pagal šią priemonę:

- 1) valstybės ir savivaldybių įmonės ir privatieji juridiniai asmenys;
- 2) asociacijos, savanoriškumo principu jungiančios Lietuvos Respublikos įvairių ūkio šakų, regionų, kitų asocijuotų struktūrų ir pavienių ūkių subjektus;
- 3) pramonės, prekybos ir amatų rūmai.

Europos socialinio fondo agentūros informacija: <http://www.esparama.lt/kvietimas?id=090bdd538015b6ff>

➤ **Naujausi teisės aktai, publikuoti „Valstybės žiniuose“**

Dokumento priėmimo data, numeris	Dokumento pavadinimas	Valstybės žinios (metai, numeris, straipsnio nr.)	Dokumento aprašymas ir nuoroda
2012-09-21, Nr. A1-421	Dėl 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 1 prioriteto „Kokybiškas užimtumas ir socialinė aprėptis“ VP1-1.1-SADM-01-K priemonės „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse“ projektų finansavimo sąlygų aprašo patvirtinimo	2012, Nr. 112-5688	Patvirtintas ir pridėtas „Žmogiškųjų išteklių tobulinimas įmonėse“ projektų finansavimo sąlygų aprašas. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=433746&p_query=&p_tr2=2
2012-09-20, Nr. XI-2226	Dėl Lietuvos švietimo tarybos nuostatų patvirtinimo	2012, Nr. 113-5703	Patvirtinti ir pridėti Lietuvos švietimo tarybos nuostatai. El. adresas: http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=433606&p_query=&p_tr2=2

➤ **Nauji leidiniai, tyrimai, ataskaitos, straipsniai**

Tipas	Pavadinimas	Autoriai	Aprašymas
Informacinis leidinys	Švietimo naujienos 8/319	Švietimo aprūpinimo centras	Šiame numeryje: interviu su Švietimo ir mokslo ministru Gintaru Steponavičium; rugpjūčio 24 d. rengtos konferencijos „Švietimas regionuose 2012. Pedagogo kvalifikacija – svarbiausias švietimo kokybės veiksnys“ pristatymas ir kitos temos. Leidinį galima perskaityti čia: http://www.sac.smm.lt/images/file/leidiniai/08%20Svietimo%20naujienos.pdf
Praktinis vadovas	Lietuvos aukštojo mokslo sistemos pristatymo tarptautinėje erdvėje praktinis vadovas	Smart Continent LT UAB VŠĮ Vilniaus universiteto Tarptautinio verslo mokykla	Praktinis vadovas parengtas vykdant projektą „Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo plėtra“. Tikslinė vadovo auditorija – Lietuvos aukštojo mokslo viešinimo tinklo nariai, aukštojo mokslo institucijų dėstytojai ir administracijos personalas. Šiame leidinyje pateikiama informacija: • kaip parengti paslaugų užsienio studentams rinkodaros planą; • kokias ir kaip taikyti tarptautiškumo rinkodaros priemones; • kaip stebėti ir vertinti rinkodaros priemonių efektyvumą. Vadovas parengtas praktinių patarimų, skirtų minėtosioms tikslinėms grupėms, forma. El. adresas: http://www.smpf.lt/uploads/documents/LAM%20pristatymo%20tarptautineje%20erdveje%20praktinis%20vadovas.pdf
Žurnalas	ECVET magazine (9_2012)	ECVET team	Žurnalas skirtas Europos profesinio mokymo kreditų perkėlimo sistemos (ECVET) bandomųjų projektų baigiamosios konferencijos rezultatams. Žurnale rasite straipsnius apie konferenciją, 2009-2011 m. bandomųjų projektų rezultatus, Suomijos iniciatyvą FINECVET. El. adresas: http://www.cedefop.europa.eu/EN/news/20411.aspx

<i>Tipas</i>	<i>Pavadinimas</i>	<i>Autoriai</i>	<i>Aprašymas</i>
Pranešimas spaudai	Preventing skill obsolescence	Cedefop	Gebėjimų senėjimas yra neatskiriama technologinės pažangos dalis ir, daugeliu atvejų, tai nėra problema. Natūralu, kad kai kurie ankstesni svarbūs gebėjimai tampa nereikalingais dėl pažangos profesinėje veikloje. Tačiau sudėtingėjant darbams gebėjimų senėjimas tampa vis aktualesniu. Kadangi technologijos juda į priekį, tikėtina, kad ši tendencija ateinančiais metais didės. Yra du pagrindiniai gebėjimų senėjimo tipai: fizinis gebėjimų senėjimas ir ekonominis gebėjimų senėjimas, kai anksčiau darbe naudoti gebėjimai tampa nebereikalingas arba sumažėja jų svarba. Siekiant susidaryti aiškesnį gebėjimų senėjimo vaizdą, Europos profesinio mokymo plėtotės centras (Cedefop) iniciavo bandomąjį tyrimą keturiuose Europos Sąjungos šalyse (Vokietijoje, Vengrijoje, Olandijoje ir Suomijoje). Tyrimo metu buvo nagrinėta, kiek darbinio amžiaus (30-55 m.) žmonių mano, kad jų gebėjimai yra pasenę arba sensta, kokie tai gebėjimai, bei, ką įmonės ir politikai gali padaryti, sprendžiant šią problemą. El. adresas: http://www.cedefop.europa.eu/EN/publications/20414.aspx

➤ **Naudingi www adresai**

Cedefop naujienos (informacija apie leidinius, renginius, pranešimai spaudai, konkursai, parama projektams ir kt.)	http://www.cedefop.europa.eu/EN/news.aspx
VETA/ert – Nauji lediniai profesinio mokymo tematika Informacija apie naujausius profesinio mokymo srities leidinius, ataskaitas, kitus dokumentus Europos šalyse	http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/201209_VETA/ert.pdf
Atnaujintas profesinio mokymo mokomosios literatūros sąrašas	http://www.kpmc.lt/istekliai/baze.html